

Datum

2020-12-10

Vår referens

Rasmus Fredriksson

Projektledare

Rasmus.Fredriksson@malmö.se

**Remiss från kommunstyrelsen angående remiss från Havs- och vattenmyndigheten - Uppdatering av åtgärdsprogrammet för havsmiljön (STK-2020-1469)
MN-2020-10181**

Sammanfattning

Åtgärdsprogrammet för havsmiljön ska ange vilka åtgärder som behövs för att miljö kvalitetsnormerna enligt havsmiljöföreskrifterna (HVMFS 2012:18) ska kunna följas för att på sikt uppnå god miljöstatus i Sveriges förvaltningsområden Nordsjön och Östersjön. Framtagande av åtgärdsprogrammet är det sista steget i den sexåriga förvaltningscykeln i havsmiljödirektivet marina strategi. Det föreslagna åtgärdsprogrammet ska genomföras under perioden 2022–2027.

Miljöförvaltningen är överlag positiv till förslaget om uppdaterat åtgärdsprogram men vill framföra ett antal synpunkter som kommunstyrelsen bör beakta vid formuleringen av stadens samlade remissvar.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden svarar på kommunstyrelsens remiss enligt förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2020-12-10
- Bilaga 1, Marin strategi för Nordsjön och Östersjön -Samråd om uppdaterat åtgärdsprogram för havsmiljön i Nordsjön och Östersjön 2022–2027 enligt havsmiljöförordningen
- Bilaga 2, Sammanfattning av åtgärdsprogrammet för havsmiljön
- Bilaga 3, Missiv från Havs- och vattenmyndigheten
- Bilaga 4, Miljökonsekvensbeskrivning av uppdateringen av åtgärdsprogrammet för havsmiljön
- Bilaga 5, Sammanfattning av miljökonsekvensbeskrivningen av åtgärdsprogrammet för havsmiljön
- Bilaga 6, Underlagsrapport Konsekvensanalys av åtgärdsprogram för havsmiljön 2022–2027

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2021-02-17

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt en remiss från Havs- och vattenmyndigheten gällande förslag till uppdaterat åtgärdsprogram för havsmiljön till bland annat miljönämnden för samråd. Svar önskas senast 2021-03-01.

Bakgrund

Åtgärdsprogrammet för havsmiljön ska ange vilka åtgärder som behövs för att miljö kvalitetsnormerna enligt havsmiljöföreskrifterna (HVMFS 2012:18) ska kunna följas för att på sikt uppnå god miljöstatus i Sveriges förvaltningsområden Nordsjön och Östersjön. Framtagande av åtgärdsprogrammet är det sista steget i den sexåriga förvaltningscykeln i havsmiljödirektivet marina strategi. Det föreslagna åtgärdsprogrammet ska genomföras under perioden 2022–2027.

Det uppdaterade åtgärdsprogrammet inkluderar befintliga, modifierade och nya åtgärder. Nya åtgärder är de som i åtgärdsprogrammet identifierats som nödvändiga för möjligheten att följa miljö kvalitetsnormerna och på sikt nå god miljöstatus, där befintliga åtgärder inte anses tillräckliga. Det finns 32 sådana åtgärder från det första åtgärdsprogrammet som beslutades 2015. Vissa åtgärder från det befintliga åtgärdsprogrammet föreslås också modifieras. Till detta föreslås ytterligare 15 nya åtgärder.

Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för drygt hälften av åtgärderna i det uppdaterade åtgärdsprogrammet. Ansvaret för övriga åtgärder är fördelade mellan Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Transportstyrelsen, Boverket, länsstyrelserna samt Sveriges kommuner.

Flertalet av åtgärderna bedöms påverka kommunerna direkt eller indirekt men Sveriges kommuner pekats endast ut som ansvariga för genomförandet av två åtgärder:

- ÅPH 23 Kommunerna: att vid ändring och uppdatering av de kommunala avfallsplanerna hitta och visa hur avfallshanteringen kan bidra till att minska uppkomsten av marint skräp samt sätta upp målsättningar för ett sådant arbete.
- ÅPH 32 Myndigheter och kommuner: att myndigheter och kommuner som arbetar med åtgärdsprogrammet för havsmiljön behöver rapportera vilka åtgärder som genomförts och hur dessa påverkar miljö kvalitetsnormerna för havsmiljön.

Redogörelse för åtgärdernas genomförande begärs in av Havs- och vattenmyndigheten från ansvarig myndighet. Havs- och vattenmyndigheten rapporterar sedan till EU-kommissionen vid två tillfällen under 6-årsperioden.

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden är överlag positiv till förslaget om uppdaterat åtgärdsprogram men vill framföra följande synpunkter som kommunstyrelsen bör beakta vid formuleringen av stadens samlade remissvar.

Övergripande synpunkter

Miljönämnden anser det problematiskt att gränsen mellan Sveriges två förvaltningsområden, Nordsjön och Östersjön, går längs Öresundsbron's sträckning. Gränsdragningen leder till att Malmö stad, som enda kommun i Sverige, hamnar i två förvaltningsområden. Gränsdragningen

bedöms inte leda till några omfattande förvaltningsproblem för kommunen men orsakar förvirring då andra gränsdragningar förekommer i andra sammanhang såsom vattendistriktet inom vattenförvaltningen. Miljönämnden önskar se en harmonisering av gränsdragningarna mellan statliga myndigheters åtgärdsprogram.

Miljönämnden har inga synpunkter på de två åtgärderna, ÅPH 23 och ÅPH 32, som Sveriges kommuner pekas ut som ansvariga för.

Temaområde ”Koncentration och effekter av farliga ämnen”

Miljönämnden är positiv till att ÅPH 17 föreslås modifieras på så sätt att fokus för ytterligare reglering för att förhindra spridning av TBT flyttas från fritidsbåtskrov till mark och sediment i anslutning till fritidsbåtsanvändning. Modifieringen ligger i linje med vad som konstaterats inom miljönämndens arbete med miljöövervakning där höga halter av TBT återkommande hittats i sediment i kommunens fritidsbåtshamnar. TBT har även hittats på referensstationer utanför fritidsbåtshamnarna vilket skulle kunna innebära ett läckage från förorenade hamnsediment eller båtupställningsplatser.

Miljönämnden är även positiv till den nya föreslagna åtgärden ÅPH 54 som syftar till att minska användningen av biocid innehållande bottenfärg på fritidsbåtar. I åtgärden ingår en del om att ta fram en vägledning för kommunernas tillsyn av marknadsföring och försäljning av biocid innehållande bottenfärg. Miljönämnden ser det som en fördel att vägledningen tas fram på nationell nivå och att kustkommunernas tillsynsarbete på så sätt kan harmoniseras.

Temaområde ”Biologisk mångfald”

Miljönämnden är positiv till den föreslagna åtgärden ÅPH 58 som syftar till att genomföra ett pilotprojekt kring ekosystembaserad förvaltning på havsområdesnivå. Åtgärdens förväntade resultat är en vägledning om hur ekosystembaserad förvaltning ska implementeras i svenska havsområden. Miljönämnden vill betona vikten av att urvalet av de tre pilotområdena görs med omsorg då förutsättningarna i till exempel Öresund skiljer sig markant mot förhållandena i de tre föreslagna havsområdena Kattegatt, Stockholms skärgård och Bottenviken. Risken är annars stor att den framtagna vägledningen inte går att tillämpa i alla havsområden längs Sveriges kust.

Miljönämnden är positiv till modifieringen av åtgärd ÅPH 27 som uppmantrar användningen av andra förvaltningsåtgärder utöver juridiska skydd för att uppnå god status enligt havsmiljöförordningen. Andra förvaltningsåtgärder kan här vara biotopskyddsområden, fredningsområden eller områden utpekade inom havsplaneringen där särskild hänsyn ska tas till höga naturvärden (lilla n-områden). Miljönämnden förespråkar fler områden med formellt skydd i Malmös havsområde och i förslaget till Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030 ingår ett mål om detta. Miljönämnden vill dock påtala den påtagliga risken för målkonflikter mellan statliga naturvårdande intressen och kommunala prioriterade infrastruktursatsningar inom kommunens havsområde.

Barnkonventionen

Barnkonventionen har beaktats vid handläggningen av detta ärende på följande sätt. Rena och livskraftiga hav är grundläggande för allt liv på jorden och att effektiva åtgärder genomförs för att uppfylla miljö kvalitetsnormerna är därför centralt i allt miljöarbete. En hållbar havsförvaltning säkerställer att barn och unga, nu och i framtiden, kan njuta av rena, skyddade havsområden i Malmö och resten av Sverige.

Förslaget har utarbetats av Rasmus Fredriksson, projektledare, miljöstrategiska avdelningen. Samråd har skett med Birgitta Gisby, projektledare, miljöstrategiska avdelningen, Maria Lecander, utredare, avdelningen för miljö- och hälsoskydd, samt Henric Nilsson, enhetschef, och Olof Liungman, avdelningschef, båda på miljöstrategiska avdelningen.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Olof Liungman
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelningen